

# Motion till riksdagen

1988/89: Ub559

av Göthe Knutson (m)

Lämplighetsprövning vid urval till läkarutbildning

---

Den 5 april 1988 väckte jag en motion (1987/88:Ub 20) om särskild lämplighetsprövning vid urval till läkarutbildning. Min motion väcktes med anledning av regeringens proposition 1987/88:109 om urval m. m. till högskoleutbildning.

Jag framhöll att speciella krav bör ställas på läkare — inte bara vad gäller begåvning. En läkare bör också vara lämplig för sitt yrke.

Särskild lämplighetsprövning görs med dem som söker utbildning till polismän, piloter, lokförare etc.

## Inget prov för läkare

Det häpnadsväckande är att sökande till läkarutbildning inte blir föremål för egentliga lämplighetsprov. Inte i Sverige.

Ändå blir tusentals och åter tusentals människor i egenskap av patienter beroende av en läkares yrkesutövning.

Faktum är att vem som helst med höga — mycket höga — gymnasiebetyg och i vissa fall med hjälp av yrkeserfarenhet kan få studera till läkare i Sverige. Om vederbörande som söker till läkarutbildning är exempelvis gravt kriminellt belastad, har missbruksproblem eller redan är förtidspensionerad på grund av schizofreni spelar ingen roll.

Här föreligger ett samhällsansvar som bör leda till särskild observans vid antagning av läkarstuderande. En läkare skall inte bara ställa diagnos, ge terapi och dra slutsatser för framtiden åt en patient. Läkaren skall också genom läkarintyg på ett exakt sätt ge utlåtanden som blir avgörande för både ekonomisk, social och medicinsk rättvisa åt patienten.

## Utskottet instämmer

Vad som hittills brutit i fråga om lämplighetsbedömning av läkarstuderande borde naturligtvis ha rättats till i det regeringsförslag som förelåg våren 1988. Så var emellertid inte fallet. Därför väckte jag min motion.

I betänkandet (UbU 1987/88:32) behandlades min motion samtidigt med en annan motion gällande lämplighet för läkarutbildning. Utskottet skriver positivt:

Utskottet delar motionärens uppfattning att det finns anledning att pröva även andra metoder än de generella för att ge sökande som har särskilda förutsättningar för en viss typ av studier möjlighet att hävda sig i urvalsförfarandet. — — — Det kan också finnas anledning att söka metoder för att förhindra personer som är direkt olämpliga för visst yrke tas in till utbildningen

Utskottet vill emellertid först bedriva försöksverksamhet innan ställning tas till användningen av särskilda urvalsmetoder. Detta uppfattar jag inte som särskilt positivt eftersom något tillkännagivande till regeringen inte görs. Endast uppgifter från UHÄ om positiv inställning föreligger. Det lär dröja innan det blir resultat, vilket kan drabba många patienter.

## Fler olämpliga

Jag anser att särskild lämplighetsprövning skyndsamt bör införas vad gäller läkarutbildning. Förebilder till sådan prövning kan hämtas från andra länder, exempelvis USA.

En uppmärksammat rättegång i fjol mot två läkare aktualiserade i hög grad mitt förslag. Risken är stor att åtskilliga personer som inte passar för läkaryrket också fortsättningsvis kommer att slinka in på läkarutbildning. Detta kommer att gå ut över patienter.

## Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om skyndsamt införande av särskild lämplighetsprövning vid urval till läkarutbildning.

Stockholm den 19 januari 1989

*Göthe Knutson (m)*